

Talepapir fra samrådet den 27. maj 2004 med justitsministeren

Udkast til tale

Til ministeren til brug ved besvarelsen af spørgsmål nr. A vedrørende forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Skærpelse af straffniveauet m.v. for ulovlig beskæftigelse af udlændinge) (L 217 – bilag 3) i samråd i Folketingets Flygtninge- og Integrationsudvalg torsdag den 27. maj 2004.

Spørgsmål A:

»Ministeren bedes redegøre for lovforslagets retssikkerhedsmæssige aspekter.«

1. På regeringens vegne vil jeg gerne indledningsvis slå fast, at vi er enige med forslagsstillerne i, at straffen for at beskæftige illegal arbejdskraft bør skærpes.

Det foreliggende lovforslag indeholder imidlertid nogle retssikkerhedsmæssige og tekniske problemer, som jeg nu vil redegøre nærmere for.

2. Lovforslaget lægger for det første op til en forhøjelse af strafferammen i udlændingeloven for beskæftigelse af illegal arbejdskraft og til en ændring af straffebestemmelsens opbygning. Det sidste sker ved at formulere to særskilte forbrydelser – én, hvor udlændingen hverken har opholds- eller arbejdstilladelse, og én, hvor udlændingen alene mangler arbejdstilladelsen eller overtræder arbejdstilladelsens betingelser. I stedet for det nuværende strafmaksimum på 1 års fængsel foreslås et maksimum på henholdsvis 3 og 2 års fængsel for disse to forbrydelser.

Ud fra en juridisk/teknisk synsvinkel forekommer det ikke naturligt at gøre manglende opholdstilladelse til en del af selve gerningsbeskrivelsen i en bestemmelse, der handler om ansættelse af arbejdstagere. Forbrydelsen bør fortsat bestå i ansættelse af personer uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med vilkårene for arbejdstilladelsen, og ansættelse af personer, der heller ikke har ret til at opholde sig her i landet, bør i stedet være en skærpelse af omstændighed ved strafudmålingen.

Med hensyn til de foreslåede strafmaksima kan jeg oplyse, at strafferammer i særlovgivnin-

gen efter fast lovgivningstradition ikke overstiger 2 års fængsel. Efter regeringens opfattelse er der ikke grundlag for her at fravige dette princip. En strafferamme på fængsel indtil 2 år, der jo er en fordobling af det gældende strafmaksimum på 1 års fængsel, vil også være en meget betydelig skærpelse, der kan danne grundlag for væsentlige forhøjelser af strafudmålingsniveauet.

3. Jeg vil imidlertid også knytte nogle kommentarer til den strafskærpelse af bødeniveauet, som der i lovforslagets bemærkninger er lagt op til. Det fremgår således af lovforslagets bemærkninger, at udgangspunktet ved fastsættelsen af bøder for sager uden skærpelse omstændigheder bør være 2 gange en mesterløn pr. ansat pr. påbegyndt måned. Ud fra forslagsstillerens indlæg under 1. behandlingen af lovforslaget kan jeg forstå, at der hermed tilsigtes en bøde, der svarer til 160.000 kr. pr. ansat pr. måned.

Udgangspunktet i sager uden skærpelse omstændigheder er i dag en bøde på 3.000 kr. pr. ansat pr. måned, og dette udgangspunkt forhøjes til 10.000 kr. pr. ansat pr. måned, når der foreligger skærpelse omstændigheder. Der vil altså i givet fald være tale om helt eksorbitante forhøjelser af bøderne på dette område, og bøder af den størrelse, som der lægges op til, er efter regeringens opfattelse helt ude af proportioner i sammenligning med de bøder, der udmåles på andre områder, og i betragtning af, at der ved siden af bødestraffen jo også kan ske konfiskation af arbejdsgiverens udbytte.

Ved fastsættelsen af sanktionen for en lovovertrædelse bør man selvfølgelig tilstræbe, at sanktionen virker præventivt, men det bør være en grundlæggende forudsætning, at sanktionen ligger nogenlunde inden for samme niveau som straffen for andre forbrydelser af tilsvarende grovhed. Efter min opfattelse er der med lovforslaget lagt op til et bødeniveau, som slet ikke harmonerer med bødeniveauet for andre forbrydelser. Som eksempel kan jeg nævne arbejdsmiljølovgivningen, som for alvorligere overtrædelser, der involverer fare for menneskers liv og